

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	20.00 – 20.45
Locatie	Stadhuis B0.02
Thema	Ruimte, wonen en mobiliteit
Aanwezige organisaties	Autodeelcoöperatie ZoOost Ruimte, Huurteams Nijmegen, Fietzersbond, Netwerk Nijmeegse Woonvereniging, Radboud Universiteit, Burgerinitiatief Knarrenhof Nijmegen, CPO toekomstmuziek & CPO Nijmegen, Rover, Transdev

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van vragen van de onderhandelende partijen input.

Hoe verdelen we de schaarse ruimte? In een groeiende stad hebben we minder ruimte, hoe verdelen we dat en hoe maken we keuzes? Welke functies kunnen we combineren? Wat is uw eigen rol en hoe kijkt u naar de rol van anderen?

- Nijmegen groeit, maar kwaliteit van wonen is ook punt van aandacht. Voor ouderen zit weinig tussen sociale huur en vrije sector (middeninkomens vergeten). Meer kwaliteit en meer kleinschalige initiatieven die aangedragen worden door burgers zelf, liefst in ieder stadsdeel een Knarrenhof. Aandacht voor kwaliteit, middengroep. En aandacht voor uitgifte van kavels.
- Woonverenigingen staan onder druk. Door steun van drie banken gaat het nu beter. Woonvorm is duurzaam gemaakt. Nu goed moment om kennis over woonverenigingen voor sociale en middenhuur mogelijk te maken. Bijv. Amsterdam dit doet (die hebben een fonds). Kennis ook actief gebruiken voor woonverenigingen een soort “derde bouwstroom” creëren. Veel meer onderdeel laten zijn van de woonvisie (niet alleen kaveltjes die toevallig overblijven inzetten). CPO Nijmegen staat open voor samenwerking binnen grotere ontwikkelingen, en samenwerking te zoeken met woningcorporaties en markt. Dan moet planvorming dit ook mogelijk maken (dat bijv. bouw voor specifieke prijs of soort niet uitgesloten wordt).
- Deelmobiliteit inzetten om ruimte te maken. Deelauto's hebben effect op autobezit. Concreet voorbeeld in Oost: 35 huishoudens leaset een aantal auto's en heeft 20 eigen auto's verkocht. Daardoor ontstaat ruimte voor spelen en sporten. En heel veel mensen hebben eigenlijk geen eigen auto nodig. Als gemeente heb je hier geen werk aan, je moet het alleen het initiatief mogelijk maken.
- Breng (Transdev) wil hierop aansluiten: meer OV via bus als mensen auto weg doen. Op die manier ook kijken naar inrichting wegen. En denk bij nieuwbouw ook na waar die bus rijdt (liefst dwars er door heen, 8x per uur). Doorstroming bus is ook punt van aandacht; dat de bus niet in de file terecht komt. Problemen voor bus? Singels en overal klein leed.
- Fietzersbond haakt hier ook op aan. Fietzersbond vindt dat van 50 naar 30 veel sneller ingevoerd kan worden, en wil hier graag handhaving op. Meer aandacht voor

doorfietsroutes. En Fietzersbond wil graag een verkeersveiligheidsplan waarin omschreven wordt hoe we komen tot minder slachtoffers.

- Kunnen plannen meer door inwoners worden gemaakt in plaats van ambtenaren. Zie de initiatieven, beweeg een beetje mee en laat de energie en betrokkenheid z'n werk doen. Zorg er ook voor dat projecten van burgers niet jarenlang lopen (door bijv. adviescommissie Omgevingskwaliteit of systemen die niet aansluiten op burgerinitiatieven (zoals bijv. grondverkoop)). Kijk waar je simpelheid kunt inbouwen in processen.
- Breng initiatieven samen. Op allerlei gebieden zijn initiatieven (bouwen, wonen, energie, autodelen, etc.) en laat ze samen komen.
- Veel huurders zitten vast! Probeer doorstroom op de woningmarkt ook tot stand te laten komen.
- Aandacht voor aantrekkelijkheid studentenstad (studentenaantal landelijk krimpt) en de wil om de campusvisie door te zetten. Het is belangrijk voor Nijmegen dat de universiteit er zit.
- Aandacht voor handhaving: zorg voor handhaving op zachtere stemmen/mobiliteitsgebruikers. Dat je via handhaving ook de belangrijke prikkels geeft. Handelen inrichten op de keuzes die je maakt. En niet alleen door handhavers, maar ook door bijv. wijkregisseurs. Pak de consequenties van de oorspronkelijk ingezette keuzes. Handhaaf ook op huurmisstanden, dat komt nu bij stichting huurteams terecht.
- Stemmen die we niet horen? Mensen met aangepaste fietsen. Kinderen in het verkeer (veel instellingen zijn gericht op snelheid van auto's).
- "In een ontwikkelde staat zitten ook de rijke mensen in de bus."
- Maak onderscheid tussen individueel vervoer (voor individu beter vervoer) en sociaal vervoer (voor de gemeenschap als geheel beter vervoer). Denk hier ook bij inrichting over na (bijv. inrichting campus).

Eén zin die aanwezigen mee willen geven aan de onderhandelende partijen:

- De doorstroom van de huurmarkt op gang krijgen.
- Meer studentenhuizen omzetten in woonverenigingen.
- Verkeersveiligheid sneller realiseren.
- Duurzame mobiliteit voor iedereen toegankelijk. Ook voor blinden, slechthorenden en mensen met een handicap.
- Betrek groepen die collectief wonen bij de nieuwe woonvisie van de gemeente.
- 8x per uur in 2028 (met een bus)
- Creatief kijken naar processen en werkwijzen.
- Help bewoners het zelf te doen
- Essentieel dat er meer studentenhuisvesting komt voor aantrekkelijke studentenstad.
- 10% van de nieuwbouw bestaat uit burgerinitiatieven.
- 10% van de parkeerplaatsen is deelmobiliteit.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	21.00 – 21.45
Locatie	Stadhuis B0.02
Thema	Ruimte, wonen en mobiliteit
Aanwezige organisaties	Portaal en Talis

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van vragen van de onderhandelende partijen input.

Hoe verdelen we de schaarse ruimte? In een groeiende stad hebben we minder ruimte, hoe verdelen we dat en hoe maken we keuzes? Welke functies kunnen we combineren? Wat is uw eigen rol en hoe kijkt u naar de rol van anderen?

- Herkennen schaarste. Afgelopen jaren Nijmegen voorbeeldstad: er is veel gebouwd en geïnvesteerd. Aandacht voor:
 - Benut mogelijkheid corporaties in positie te brengen. Voor mensen die hulp echt nodig hebben, waarvoor de corporaties er zijn.
 - Sociale grondprijzen, sluiten anterieure overeenkomsten met marktpartijen om onder goede condities met corporaties in zee te gaan, slim grondbeleid. Bij veel lopende projecten zijn corporaties de sluitpost, corporaties realiseren per definitie verlieslatend.
 - Woningcorporaties realiseren echte sociale huur. Private partijen gaan altijd aan de maximale kant zitten. Dat is belangrijk verschil.
- Als gemeente eigen grondposities heeft, dan gaat het goed. Die posities worden steeds schaarser. Vaker zijn commerciële ontwikkelaars nu degene met een positie. Commerciële partijen investeren ook minder in leefbaarheid. Arnhem doet dit al slimmer, omdat die minder grondposities hebben. Die sturen slimmer via de commerciële partijen omdat ze dit wel moeten. Positie gemeente: één van corporaties naar voren schuiven bij commerciële partijen. Wij kunnen partijen in zee laten gaan met “toegelaten partij”. Als Nijmegen dit niet doet, dan gaan commerciële partijen naar liberalisatiegrens en dat hoeft dan maar 15 jaar gehandhaafd te worden. Dit is bijv. fout gegaan bij UWV-gebouw. Het is niet gelukt om aan tafel te blijven. Dat had de gemeente wel kunnen organiseren.
- Kijk ook goed naar wijken die wel sociaal kunnen gebruiken. Ongedeelde wijken zijn belangrijk. In goede wijken mag wel wat meer sociale huur. Stap voor stap naar ongedeelde stad, want corporaties betreft.
- Maak “sociale grondprijzen in het grondbeleid”.
- Geef voldoende en tijdige vergunningen af om te kunnen realiseren. Soms duurt het 32 weken. In Eindhoven doen ze dit heel slim, daar hebben ze een intensieve samenwerking tussen gemeente en corporaties en dat heeft het karakter van een versnellingstafel (met max. 10 projecten). Een soort van “commissie stoer”.

- Kijk uit met stapeling van ambities. Wil je snel en wil je betaalbaar? Stapel niet te veel ambities in één project. Afval moet inpandig, fietsen inpandig, parkeernormen hoog of verdiept, waterberging op het dak, etc.
- Investeringscapaciteit corporaties holt achteruit (hogere bouwkosten, hoger onderhoudslasten). Corporaties moeten keuzes maken: of nieuwbouw, of onderhoud, of verduurzaming. TALIS moet nee zeggen tegen projecten. Woonfonds in Nijmegen werkt echt. Verdubbel woonfonds. Corporaties maken geen winst, maar investeren dit in nuttige zaken (onderhoud, verduurzaming, nieuwbouw).
- Er zijn verschillende zaken hoe de gemeente de corporaties verder kan helpen. Via specifieke subsidies of ander type fondsen.
- Gek getal: we gaan nog steeds toe naar kleinere huishoudens. We gaan naar 2.0 mensen gemiddeld per woning. In Nederland betekent dit een enorm aantal extra woningen nodig. Voor Nijmegen 4.500 woningen door de autonome verdunning. Dus je moet woningen toevoegen in bestaande wijken. Door bijv. sloop-nieuwbouw en beter benutten (woningdelen, woningsplitsen, optoppen, etc.). Hele kleine plannetjes waar gemeente vaak geen prioriteit voor heeft. Toch is het sonde om niet op te pakken.
- Kijk of je betere regels kunt maken voor deelhoningen (woonverordening). Meer woningen in één huis kan.
- Vergeet de outsiders op de woningmarkt niet. Kijk naar creatieve woonvormen. Op dit moment is 60% van woningzoekenden alleenstaand. Bij woningdelen worden woningen meestal uitgegeven aan mensen tussen 25 en 35. Woningdelen kent ook nog veel problemen omdat corporaties passend moeten toewijzen (en mensen bijv. geen recht hebben op huurtoeslag, wat niet open staat voor woningdelen).
- Corporaties investeren in leefbaarheid. In bijv. verbinden en ontmoeten. Al bij ontwerp van panden wordt hier rekening mee gehouden. Of door bijv. collectieve ontmoetingsruimtes te creëren met voorzieningen (wasmachines). Dat zou een corporatie best open willen stellen voor anderen dan de bewoners, maar dan kan dat niet via de servicekosten verrekend worden en ontstaat er een impasse. Licht voor de hand dat gemeente hier ook in stapt; het creëren van veerkracht in wijken (o.a. community building) is belangrijk en staat of valt bij meerjarige continuïteit. Soms financiert gemeente zaken voor bijv. 3 jaar en dat is te kort.
- Sociale basis wordt omarmd door corporaties. Soms zit het systeem tegen. Mooi voorbeeld van slimme sociale investering is ook sociaal ondernemer in Griffioen. ZZG heeft hierdoor minder zorgkosten, maar mag de sociaal ondernemers niet betalen. Staar je niet blind op de regels en durf.
- Zorg er ook voor dat de gemeente aansluit op initiatieven uit de stad. Zorg minder onnodige professionalisering door beter te zien welke mooie initiatieven er zijn.
- Soms wordt er heel erg van een stedenbouwkundige blik gekeken naar projecten. Gesprek over hoe we specifieke woningen (voor bijv. huisvesting groepen die zorg nodig hebben) plaatsen ten opzichte van mobiliteitshubs.
- Verlaging parkeernorm: daar wil je een succes van maken. Maar dan heb je een niet-commercieel tarief nodig voor deelmobiliteit. Kan de gemeente geen deelmobiliteitsbedrijf starten?
- Mobiliteit en parkeren speelt erg onder huurders. Zoek als gemeente afstemming over dit onderwerp, net als beheer openbare ruimte.

- In prestatieafspraken 800 extra studenteneenheden tot 2030. Daarna nog eens 800. Mentaal welzijn is hierin ook een onderwerp. De emotionele kwetsbaarheid is groot.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	20.00 – 20.45
Locatie	Stadhuis B0.03
Thema	Bestaanszekerheid
Aanwezige organisaties	Bindkracht 10, Kinder Hulp, Stichting Leergeld, Kledingbank Nijmegen e.o., Humanitas Nijmegen e.o, Stichting Achterstandswijken Nijmegen, Voedselbank Nijmegen en Overbetuwe, Quiet Nijmegen, Praktijk BuitenZorg, BWN, Vincentius Nijmegen, Stichting Dagloon

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van vragen van de onderhandelende partijen input.

Volwaardig meedoen in onze stad, waar hangt dat voor u vanaf? Hoe stellen we iedereen in staat volwaardig mee te doen? Wat kan uw organisatie daarvoor doen en wat kan de gemeente doen?

- Het gaat vooral om ontmoeten. Zo loopt men vaak met een boog om dak- en thuislozen heen. Een manier verzinnen om elkaar te ontmoeten. Als je elkaar kent, neemt het angst en boosheid weg. Begin van oplossing.
- Mensen die langdurig in armoede leven hebben de neiging zich terug te trekken. Organiseren van verbinding. Er ontstaan gesprekken en verbinding, ook bij deelnemende bedrijven.
- Nijmeegse ondernemers worden gevraagd diensten gratis aan te bieden. Ook voorlichting aan diverse groepen bedrijven en particulieren geven over wat armoede met mensen doet.
- Quiet en Voedselbank zijn verbonden door dezelfde doelgroep. Voedselbank heeft vooral behoefte aan geld voor producten. Bestaanszekerheid is landelijk geen thema in de politiek. Nibud heeft cijfers aangepast en armoedecijfers zijn veranderd. Door voedselverspilling tegen te gaan door supermarkten (wat ook goed is!) gaat er minder naar de Voedselbank. Men kan gelukkig terugvallen op landelijke organisatie. Sinds vorig jaar ook Europees geld om voedsel aan te kopen, maar brengt complexe administratie met zich mee.
- Aandacht gevraagd om bekendheid te geven aan vrijwilligersorganisaties. En vrijwilligerswerving is een aandachtspunt. Dit laatste heeft ook met de huidige arbeidsmarkt te maken. Vrijwilligers vallen ofwel uit ofwel gaan aan het werk; de vrijwilligersorganisaties vissen in dezelfde vijver. Betaalde krachten zijn te duur voor deze vrijwilligersorganisaties. Iemand moet hier regie in nemen. Veel dezelfde vragen (vrijwilligers, e.d.), maar verschil in clubs (lokaal, landelijk). Bijvoorbeeld trainingsavond vrijwilligerscentrale over fondsenwerving.
- In Nijmegen is er veel: het netwerk van vrijwilligersorganisaties en betaalde organisaties is complex. Enkele regiogemeenten faciliteren bij advertenties, leerervaringen worden betrokken bij nieuw beleid. Voorbeelden om de aanpak minder hap-snap te maken dan losse overleggen. Ook afstemming tussen formele en informele zorg organiseren. Hoe kan men elkaar versterken (i.p.v. concurreren)? Huisartsen in Hatert hebben vooral sociale dimensie opgezocht, om gezondheid te

versterken. Problematiek achter de problematiek achterhalen. Sociaal spreekuur in Dukenburg van wijkcentrum naar huisartsenpost verplaatst, dit mag op meer plekken gefaciliteerd worden. Maar huisartsen en vrijwilligersorganisaties kampen met huisvestingstekort.

- Mensen hebben het meeste een dak boven hun hoofd nodig. Dat lost ook andere problemen op. Zorg voor huisvesting en doorstroming. Opvanglocaties stellen allerlei eisen, terwijl daklozen gewoon verblijf nodig hebben. Zorg als gemeente voor goede opvang. Grofweg 120 daklozen en 800 thuislozen in Nijmegen.
- Behalve aandacht voor volwassenen ook voor kinderen, zij zijn de toekomst. Gemeente moet Leergeld meenemen met zaken die georganiseerd worden voor kinderen. Problemen bij zwemmen gaat ontstaan door Nimma Nova (incl. parkeerkosten). Leergeld levert fietsen aan aanstaande brugklassers, afstemming over dit soort en andere projecten nodig. Leergeld komt veel bij mensen thuis, gemeente betrek ons: wederkerigheid bij ervaringsdeskundigheid.
- Kinderarmoede: welke regelingen heeft Nijmegen en weet men die te vinden? Veelheid aan regelingen en instanties zorgt dat men door de bomen het bos niet meer vindt. Op armoede en ontmoeten is meer afstemming nodig, verruimen i.p.v. verdelen over instanties. Kinderrechten centraal stellen en kansengelijkheid centraal stellen in beleid i.p.v. oplossen wat niet goed gaat. Geef ruimte voor maatwerk als gezinnen vastlopen.
- Maatwerk: soms werkt een groepsaankpak niet, dan staan sommige individuen zwak.
- Participatiewet in balans gaat komen. Benut deze als gemeente ook richting oude Melkertbanen.
- Zorg dat bestaande netwerken breder kijken, zodat sectorale netwerken hun netwerken openstellen voor bredere problemen.
- Sociale basis moet stabiel zijn. Men moet elkaar kennen. Geen gesloten deuren meer bij loketaankpak bij hulpvragers. Gemeente en bestuurders moeten goed kijken om de boel fundamenteel te verstevigen, kijken wat kan wel. Zorg voor een integrale aankpak.
- Zorg rondom jongvolwassenen: deze kloppen bij BWN aan. Tast eigenwaarde aan en zorgt voor toekomstig grote financiële en persoonlijke problemen. Voorlichting bij ROC over weerbaarheid kan helpen. Wajong-aanvragers die daar eigenlijk niet thuishoren. Studenten met bijbaantjes die aankloppen vormen een groeiende groep. Je wilt niet dat die jongeren op straat terecht komen. Onvoldoende professionele hulp, met name voor complexe jongeren. Die hulp moet snel komen om problemen op te lossen en eigenwaarde op te krikken.
- Werkenden met laag inkomen: zorgen omdat men niet weet waar men qua regelingen terecht kan. ZZP'ers en werkende armen worden maar moeilijk bereikt. Project van Voedselbank: 'Onder de radar'.
- Komende vier jaar niet kijken naar wat het kost, maar naar wat het opbrengt. Maatschappelijke impact vergroten.
- Ontmoeten en verbinden geldt ook voor deze vrijwilligersorganisaties. Voorbeeld uit Wijchen waar men onderzoekt waar de clubs tegenaan lopen.

Slotvraag over participatie: We willen een stad waarin we rekening houden met elkaar en waarin ieder in vrijheid en verbondenheid zichzelf kan zijn. Dat kan alleen als we allemaal meedoen. Hoe kunnen we ontmoeting en verbondenheid stimuleren in onze stad tussen mensen die elkaar misschien niet vanzelfsprekend ontmoeten?

- Breder kijken en bestaande netwerken aanboren. Naast elkaar gaan staan i.p.v. telkens iets nieuws instellen.

- Vrijwilligers werven: inwonerbetrokkenheid. Mensen worden liever vrijwilliger dan dat ze als deelnemer aansluiten bij iets wat voor hen bedoeld is.
- Bereidheid van mensen neemt toe als mensen ook wat krijgen. Financieel en sociaal niveau helpt dit.
- Ontmoeting, wederkerigheid. Verschillende bubbels moeten elkaar ontmoeten, gemeente mag dit best faciliteren. BBQ Rotary-Dagloon-Praktijkzorg als voorbeeld.
- Mensen die in bestaansonzekerheid zitten moeten eerst geholpen worden voordat ze kunnen verbinden. 35% ongezondheidsgevoelens komt door bestaansonzekerheid. Hier moet gemeente actiever op afstappen. Dan zijn mensen ook eerder bereid om iets te doen en te ontmoeten, stress verlamt mensen.
- Kinderen: als je kunt meedoen, dan participeer je. Kansengelijkheid in alles betrekken.
- Gemeente helpt faciliteren, ondersteunen. In principe is het er al, zorg dat dit blijft.
- Naast maatwerk ook ruimte geven aan initiatieven van inwoners zelf. Extra aandacht voor gezinnen die moeilijk bereikt kunnen worden. Kinderen en jongeren actief betrekken vanuit gemeente. Inclusieve ontmoetingen in de wijk (nu sprake van taalbarrières, schaamte, wantrouwen). Humanitas is bezig met project 'Samen aan tafel'.
- Belemmeringen in regelgeving/schotten/hokjes/moeilijke brieven, hef dit op. Voel je als gemeente uitgenodigd om te bellen, zoek elkaar op. Ook rond invoering NMMB.
- Wederkerigheid.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	21.00 – 21.45
Locatie	Stadhuis B0.03
Thema	Economie
Aanwezige organisaties	ECN, Huis voor de Binnenstad, Werkbedrijf Rijk van Nijmegen, The Economic Board, RU + The Launch, Koninklijke Horeca Nijmegen, Impact024

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van vragen van de onderhandelende partijen input.

Hoe kan de gemeente ondernemerschap stimuleren en wat is daarvoor nodig?

- KHN zit regelmatig met wethouder EZ en waar nodig andere bestuurders om tafel. Om te spreken over hoe zaken gemakkelijker en overzichtelijker te maken. Dit verloopt prettig, graag werkveld blijven betrekken als gemeente. In vroeg stadium belanghebbenden raadplegen.
- HvdB brengt in om minder accent op ‘ondernemerschap stimuleren’ te leggen maar meer accent op ‘economie stimuleren’ leggen. Bijvoorbeeld om een bereikbare binnenstad te realiseren, weeg de economische effecten mee bij alle afwegingen die gemaakt worden. Stel de Nijmeegse economie meer centraal. Verder is Nijmegen veel te bescheiden met citymarketing, ook qua budget. Minder bescheidenheid, meer profileren.
- In verlengde hiervan brengt TEB in: doortrekken van economisch perspectief naar brede welvaart. Dan gedijt ondernemerschap ook goed. De bescheidenheid van deze regio mag er wel van af. Samenwerken binnen verschillende disciplines nodig. Van ondernemende mensen naar ondernemers. Tekorten aan arbeidspotentieel zorgen dat iedereen over eigen grenzen heen moet kijken en samenwerken. Gestructureerde manier van samenwerken nodig, bijvoorbeeld op het vlak van regelgeving, campusontwikkeling. TEB denkt en doet graag mee.
- ECN vraagt aandacht om economische ontwikkeling van deze stad een speerpunt te laten zijn de komende vier jaar. Want een gezonde economie is een aanjager voor een goed vestigingsklimaat, goed wonen, florerende binnenstad.
- Een ontmoeting als vanavond tussen economische partijen en gemeente helpt in verbinding. RU komt graag kennis brengen maar wil ook graag oud-studenten behouden in de stad. Werk en wonen is dan nodig.
- Domeinoverstijgende gebiedsontwikkeling (campus of binnenstad): wat voor soort werk willen we? Welk verdienvermogen hebben we op termijn nodig? Lange termijntransities, daar aan bijdragen.
- Gesproken wordt over de grondhouding van nieuwe college naar economie toe. Domeinoverstijgende lange-termijn is nodig: er wordt veel georganiseerd maar er is weinig samenwerking tussen netwerken. Sommige netwerken krijgen subsidie om hun eigen stukje te doen, dus gemeentelijke facilitering kan averechts werken.
- Evenementen en cultuur, daar zijn actielijnen en budget. Op economie (en citymarketing) is dit ondermaats. Te weinig werkbudget om in afstemming met werkveld tot actieprogramma's over te kunnen gaan.

- Economie stimuleren door goedlopende arbeidsmarkt. Stimuleren van inclusief ondernemen zou enorm helpen. Ook: sociaal inkopen draagt bij om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen. Sociaal inkopen verbreden tot maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkopen.
- Mismatch op arbeidsmarkt: geschikt werk voor allen in de regio behouden, voor alle opleidingsniveaus. Dus ook aandacht voor behoud/aantrekken van maakindustrie. Bekijk dit over alle domeinen heen. Praktisch geschoolde banen zijn in het verleden verloren gegaan, deze boot heeft Nijmegen gemist (denk aan vertrek Ampullenfabriek naar Boxmeer). Om zo iets te keren: praten met ondernemers, goed alloceren van resterende kavels op bedrijventerreinen. Leg geen focus op logistieke dozen. Passende werkgelegenheid daarmee bieden. Arbeidsmobiliteit is heel laag bij praktisch geschoolden.
- Brede welvaart voor de toekomst: houd hier rekening mee in de economische visie. Maar denk hiermee in ketens (semicon kent hele keten met praktisch geschoolden), hanteer dus een ketenperspectief en geef daar ruimte aan. Kan op een werklocatie maar ook campus zijn.
- Qua grondhouding: dit vergt een ondernemende gemeente om elkaar op te zoeken. Dat is partijoverstijgend. Politieke ideologische overwegingen voeren de boventoon in raadsdebatten, bijvoorbeeld bij NovioTechCampus. Laat je niet alleen informeren door partijpolitiek, maar ook gemeentelijke overstijgende belangen.
- Gemeente investeert nu in accountmanagers om van binnen naar buiten contact te onderhouden. Maar investeer buitenshuis om marktpartijen professioneel georganiseerd te krijgen om zo die geluid van buiten naar binnen te kunnen brengen in het stadhuis.
- Ondernemersfonds is een gedrocht. Partijen hebben veel meer belang bij meerjarenafspraken. Partijen willen best transparante verantwoording afleggen, maar liever niet in jaarlijks bureaucratisch circus.
- Zorg voor stabiliteit (meerjarig), over schaduw heenstappen (bij gemeente, maar ook bij ondernemerspartijen). Stimuleer de koppeling die gemaakt kan worden, pak als gemeente een regierol waar nodig. Gemeente kan partijen ook aan elkaar knopen.
- Bestendig de gedragslijn. Dan kun je als bedrijf daar ook op voortbouwen. Ondernemers willen liever geen subsidie aanvragen, maar gewoon ondernemen.

Slotvraag over participatie: We willen een stad waarin we rekening houden met elkaar en waarin ieder in vrijheid en verbondenheid zichzelf kan zijn. Dat kan alleen als we allemaal meedoen. Hoe kunnen we ontmoeting en verbondenheid stimuleren in onze stad tussen mensen die elkaar misschien niet vanzelfsprekend ontmoeten?

- Investeer in evenementen in de binnenstad die breed toegankelijk zijn, daar komt iedereen samen. Zoals vierdaagsefeesten, maar ook in winterperiode behoefte aan. Ondernemers, bezoekers, bewoners verbinden.
- Ook op andere locaties zijn er nu al interacties, zoals de RU-campus waar een mix wordt gemaakt. Ondersteun zulke initiatieven. Kijk goed wat er is, probeer niet opnieuw het wiel uit te vinden.
- Wat werkt waar en waarom daar wel/niet? Als het werkt, verdient het een zetje. Bekijk ook best practices over burgerparticipatie vanuit regiodeal. Moeilijk om achter de deur te komen, dus benader inwoners. Dat gaat verder dan een locatie of een evenement.
Kijk ook naar pleinen en wijken waar activiteiten zijn. Betrek bewoners bij evenementen die komend jaar op de planning staan. Leefbaar in verschillende vormen: voor bewoners en bezoekers. Dit soort gesprekken ook vaker organiseren,

ook de wijken in gaan. Zet bewoners en ondernemers in wijken samen om tafel over brede welvaart om te bespreken hoe ze eigenaarschap kunnen nemen.

- Oproep om elkaar op te zoeken, ook vanuit partijen naar raadsleden. Discussie op inhoud is goed, liever niet op politieke gronden. Houd overleg met belanghebbenden. Cirkeltje rondkrijgen: partijen leveren input tijdens participatieproces van college, maar moties en amendementen vanuit de raad vinden zonder participatieve inbreng plaats. Voor raadsleden bij sommige thema's ook lastig om de juiste ingangen te vinden. Maar de partijen vanavond hebben ook flinke netwerken die ze in willen zetten, ook op andere terreinen dan economie.
- Bij participatie gewoon proberen en doen met elkaar. Elke partij onderhoudt eigen netwerken, die ingezet kunnen worden. Bereidwilligheid is aanwezig.
- Toenemende druk verwarde/dakloze mensen in binnenstad, maar bezorgdheid dat vanuit alle liefde we te weinig ook streng kunnen zijn vanuit gemeente waar nodig. Mandaat geven aan politie en toezicht als zij aangeven iets nodig hebben. In Nijmegen zijn we wel op een goede weg bezig.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	20.00 – 20.45
Locatie	Stadhuis B0.14
Thema	Energietransitie
Aanwezige organisaties	Engie, HAN, PlanP, Radboud UMC, BWC Hengstdal, ECN, Talis/PNW, Portaal/PNW, Steunpunt energietransitie

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van vragen van de onderhandelende partijen input.

Welke maatregelen hebben prioriteit op het gebied van energietransitie? Waar kiezen we voor?

- Graag een rechtvaardige energietransitie. Te bevorderen en ook te communiceren, open en transparant. Rechtvaardigheid gaat over kosten en baten maar ook over procedures, processen en erkenning. We zien dat men erg hun best doet om rechtvaardig te handelen maar proceskant is lastig. Suggesties; Waarden van de mensen worden opgehaald door de waardenkaart van PlanP. Op die manier komen bepaalde thema's naar boven. Dus; Starten vanuit waarden.
- Energietransitie opschalen naar iedereen. Wel diversifiëren in je doelgroep/mensen maar anderen moeten ook mee. Urgentie duidelijk maken. De gasprijs gaat op termijn extreem omhoog.
- Woningcorporaties doen erg hun best woningen te verduurzamen naar label C en vertalen dit niet in een hogere huur. Desondanks kost het geld. Het gevolg is dat investeringen onder druk staan. Er moeten keuzes gemaakt worden. Spijtig gevolg kan zijn dat er noodgedwongen gesneden gaat worden in de verduurzaming. De gemeente kan helpen door techniek als warmtepompen en warmtenetten te ondersteunen.
- Rechtvaardige energietransitie; de particulier krijgt subsidie voor de extra kosten die gepaard gaan met verduurzaming, waar blijft de woningcorporatie in dit verhaal? Een advies is om een Rechtvaardigheidsrapportage in te voeren. Dat zou ook moeten gelden voor de huurders en eigenaren van koopwoningen die te maken hebben met het warmtenet in Hengstdal.
- Energiemaatregelen op maat aanbieden. Generiek geld uitdelen is niet handig. Kijk ook naar initiatieven die met dezelfde problematiek te maken hebben.
- Onrechtvaardigheid in het energiesysteem. Aan energie betaalt heel Nederland mee. Het warmtenet is maar voor een kleine groep mensen. Tip; Een beloning voor mensen die besluiten om tot het warmtenet over te gaan. Zorgen over draagvlak in Dukenburg. Dat kan zomaar kantelen. Het vertrouwen is flinterdun. Daar moet veel meer nadruk op gelegd worden door het warmtenet en de gemeente. Draait om het vertrouwen in de overheid. Tip; een Charmeoffensief. Vertrouwen wekken door bijvoorbeeld te helpen met het isoleren van de woning of 'huis-aan-huis' langsgaan. Dit Niet uitbesteden aan een extern bureau. De 'Wijkmakerij' in Dukenburg wil graag meewerken aan het warmtenet en het winnen van vertrouwen.
- Compliment aan de gemeente en haar ambtenaren. Zij hebben de laatste tijd ontzettend veel ingezet op participatie en zijn nu bezig om dit bij elkaar te brengen

in 1 huis. Het Energiehuis Nijmegen. Zodat de doelen van de gemeente gerealiseerd worden. Verbeterpunt, hoe je draagvlak creëert. Tip; langjarig doorwerken. Geen korte termijn 4 jaren missie. Maar bundelen van kennis-ervaring en uitvoeringkracht. Voor de lange termijn. De discontinuïteit moet eruit. Breng het onder in een bedrijf.

- De opbouwwerker geeft aan onvoldoende tijd te hebben om een actieve rol in de energietransitie te vervullen. Advies; Geef het sociaalwerk ook een opdracht in deze energietransitie.
- Isolatie/besparingskant als gemeente vanuit eigen middelen financieren. In Zutphen is hier een goed voorbeeld van te vinden.
- Behoeftte aan duidelijkheid, gebruik maken van aanwijsbevoegdheid. Veel mensen voelen de noodzaak/urgentie niet, 70% is er niet actief mee bezig. Maak het concreet en benadruk de urgentie, bijvoorbeeld; in 2030 komt er geen gas meer in de wijk. Ervaring leert dat dit (duidelijkheid/benoemen noodzaak) enorm helpt.
- Zorg dat de bedrijven en de energie niet vergeten worden. Deze stad heeft ooit gepioneerd. Nu opnieuw een energietransitie. Aandacht voor particulieren, woningen, burgers. Maar de industrie en bedrijven spelen ook mee. Zet het beleid en de ambities die we samen hebben opgesteld voort.
- Zoals bij de Waalenergie, een lange adem hebben en geduld is nodig. Engie zou graag samen uitvoering willen geven, aan bijvoorbeeld de energie-infrastructuur. Publiek-private samenwerking opzetten. Hiervoor is continuïteit en hulp nodig om dingen uitgevoerd te krijgen. Een bestendige lijn zien we als industrie graag, dan weten we waar we aan toe zijn. Dan durf je als bedrijf ook beslissingen te nemen voor de lange termijn.
- Wens voor een meervoudige samenwerking. Je weet allemaal niet precies waar je uit komt maar je doet het wel met elkaar en hebt wel kennis. Samen een bestendige lijn bouwen.
- Betaalbaarheid. De woningcorporaties vinden het rechtvaardig dat de huurder met een kleine beurs niet meer betaald dan de particulier. Maar om de opgaves te kunnen blijven doen, doen we alleen maar verliesmakende projecten. Er is behoefte aan subsidies.
- Energietransitie zien als kans voor andere maatschappelijke vraagstukken. Het zou goed zijn om tijdens bewonersgesprekken ook de andere domeinen erbij te betrekken. Nieuwe netwerken bouwen. Groen werkt ook vaak verbindend. Als je je burens vertrouwt ben je eerder geneigd mee te bewegen.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	21.00 – 21.45
Locatie	Stadhuis B0.14
Thema	Klimaat en Circulariteit
Aanwezige organisaties	Museum de Bastei, Repair Café Nijmegen-Oost, Bestuursvoorzitter IVN, Waterschap Rivierenland, Vrienden van de Groene Corridor, De Streek op Tafel, Groenmakers

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van vragen van de onderhandelende partijen input.

Welke maatregelen hebben prioriteit op het gebied van klimaat en circulariteit? Waar kiezen we voor?

Klimaat

- Er is behoefte aan een ambitie van de gemeente Nijmegen op het gebied van inclusiviteit, klimaat en vergroening. Een ambitie waar we met z'n allen een beeld over kunnen vormen, die we vervolgens samen kunnen invullen. Dus een visie, een beeld waar we mensen in mee kunnen nemen. Met thema's als klimaatbestendigheid, hoe zien we dat voor ons, wat doen we aan de hittepleinen, hoe kunnen we de bewoners daarvoor enthousiasmeren, duurzaam bouwen, groene daken, regenopvang? Samen met de bewoners. Een 'wij-gevoel' creëren.
- Wens om voor 2030 een voetgangersnetwerk aan te wijzen. (Aansluiten bij het landelijk programma). Dus; fysiek aanwijzen hoe onze hoofdvoetgangerslijn loopt. (Arnhem en Zwolle zijn er al mee bezig) Netwerken aanwijzen en daarmee écht de loper op nummer 1 zetten. Wees ambitieus! Specifieke wens: een langlopend project.
- Ook is er behoefte aan meer zichtbare resultaten in het veld.
- Er zijn zorgen over plekken waar eigendom speelt. Bijvoorbeeld de invulling van de Hezelpoort-garage.
- Klimaatbestendigheid krijgt bij nieuwe ontwikkelingen vast wel een plek maar er is wel discussie nodig over de ambitie. Advies om afspraken te maken en deze vastleggen. Aan de voorkant van een project weten wat je wil en gaat doen.
- Een grote uitdaging in de bestaande situatie is oog hebben voor de effecten van hitte. Het sterftecijfer van hitte overlast is vele malen hoger dan van wateroverlast. Dit speelt zich voornamelijk af in de oudere wijken en vraagt om heel gericht planmatig te werk te gaan. Duidelijk maken welke ambitie je voor deze wijken hebt. Stappen vooruit blijven zetten.
- Als het ambitieus is vraagt het om extra inzet. We hebben te maken met droogte, de stuwwal, grondwaterniveaus, waardoor het risico in bepaalde wijken toeneemt. Dit vraagt om balans met elkaar. Minder snel afvoeren vormt weer een risico voor lokale wateroverlast, hier moeten we ons van bewust zijn. Van wat dat teweeg kan brengen.
- De gemeente Nijmegen heeft een klimaatadaptatie strategie ontwikkelt. Particulieren hebben tuinen, daar is een wereld te winnen. Ook de industrie, scholen en grote instellingen kunnen op het gebied van vergroening een grote rol

spelen. Wat kunnen we de bewoners aanbieden in de wijken? De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Er worden koppelkansen gepakt. En daar waar de gemeente bezig gaat met groen worden de bewoners actief betrokken om hier ook een rol in te kunnen spelen.

- In de Spoorbuurt heeft vergroening een sleutelrol. Het speelt een rol in diversiteit, gezondheid, hitte etc. Vaak is vergroening een voorwaarde voor andere zaken zoals het afkoppelen van regenwater.
- Vraag, hoe krijg je de bewoners mee? Werken vanuit de relatie met mensen. Initiatieven zoals die van Groene Corridor is daar een goed voorbeeld van. Hoe kun je grote plannen zacht laten landen in de wijken? Door niet alleen participatie (het ophalen van input) maar ook actief contact zoeken met krachten die er al in de wijk zijn. Zelfs een kleine opkomst van buurtbewoners die zich in zetten voor een bepaald project is belangrijk en zorgt voor het effect van 'Zien doen-doet volgen'. Ook zorgt het voor meer sociale cohesie.
- In de Wolfskuil was het plan om de straten te vergroenen. Hier zijn initiatieven als tegels wippen, regenpijpen afkoppelen en voorbeeldtuintjes aan gekoppeld. Goed om concrete maatregelen aan te bieden en de wijkregisseurs erbij te betrekken. Er komt nog voldoende financiële ondersteuning vanuit de Provincie. De gemeente moet vooral support leveren en de uitvoering overlaten aan bijvoorbeeld de Groenmakers. Er lopen diverse wijkprojecten die gezamenlijk worden opgepakt.
- Er ligt nog een flink areaal van woningen van corporaties. Een mooi initiatief is dat zij 3 voorbeeldtuinen gemaakt hebben. Variërend van veel tot een beetje groen, om tegemoet te komen aan de diverse wensen die bewoners hebben op dat gebied.

Circulariteit

- Het Repair Café heeft behoefte aan een landelijke website, fijn als er via de gemeente meer aandacht voor kan worden gemaakt.
- Ook zou het mooi zijn als de Circulaire Hub De Emmerik verwezenlijkt kan worden.
- Er is behoefte aan een mogelijkheid om afval wat eventueel nog te repareren is beter te verzamelen. De AfvalWet maakt het niet makkelijk om afspraken met de milieustraat te maken. Een bak bij het Repair Café voor apparaten die naar de milieustraat moeten zou wellicht uitkomst bieden.
- Er wordt best goed gerecycled in de bouw. Het advies is om recycelen zo simpel mogelijk maken; Verzamelcontainer (bij winkelcentrum) Chemo – kar, etc.
- De IVN spreekt de wens uit voor een centrale locatie. Dat is nodig om de groene organisaties in hun kracht te zetten. Zij zijn op zoek naar een centrale locatie waar je elkaar kunt vinden om met elkaar de campagnes te doen. De organisaties hebben allemaal enorm veel leden. Geen van allen heeft een eigen ruimte.
- Er liggen veel kansen voor het vergroenen van het liefst alle schoolpleinen. De huidige situatie laat al mooie voorbeelden zien. Deze zijn mede mogelijk gemaakt door bijdragen van Jantje Beton en het Waterschap. Maar er zijn nog veel basisscholen die hulp kunnen gebruiken.
- De strijd om de openbare ruimte niet vergeten. Dat is namelijk een ander verhaal en valt onder een ander beleid en heeft een andere investeringsbehoefte. Er zullen in de toekomst steeds minder mensen zijn met een voortuin. Het is dus ook belangrijk om samen voor ópenbaar groen te kunnen zorgen of te vertoeven als je geen tuin hebt.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	20.00 – 20.45
Locatie	Burgerzaal, Stadhuis
Thema	Sociale Basis
Aanwezige organisaties	Bindkracht 10, Buurtteams Volwassenen, Stadsschouwburg en de Vereeniging, Huis van de Nijmeegse Geschiedenis, Federatie amateurvoetbal Nijmegen (FAN), Bibliotheek Gelderland Zuid, Huis van Compassie en netwerk Goffertboerderijen (Van Tuin tot Bord, Wijkfabriek, Eet meer Bos), School's Cool, COC Regio Nijmegen, Vluchtelingenwerk, Iriszorg, Conexus, VOCampus, Buurtteams Jeugd en Gezin, M7 collectief

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van twee vragen van de onderhandelende partijen input.

Vraag 1. We kiezen voor ongelijk investeren voor gelijke kansen. Wat ziet u dat er nodig is voor meer gelijke kansen in Nijmegen en wat kan uw organisatie daaraan bijdragen? En wat kan de gemeente doen?

- Het gaat hier ook over vluchtelingen. Er is een rapport analyse en advies duale aanpak inburgering en werk met aanbevelingen opgeleverd. Ga dat uitvoeren.
- Doe preventief werk. Iedereen die meer contact maakt met iemand anders maakt minder kans om beroep te doen op instellingen/ regelingen. Investeer in inwoners, burgers die werk doen in die sociale basis.
- Burgerinitiatieven kunnen met geringe middelen veel bereiken.
- Een steeds groter deel van de jongeren die zich melden bij School's Cool is vluchteling. Dat vraagt een andere manier van werken. Preventief is belangrijk, en het is maatwerk. Vroeg signaleren wat het probleem is en welk maatwerk je dan kan bieden.
- Alle leerlingen komen langs bij VOCampus. In deze stad zijn er ook echt gemengde scholen, dat is goed. Je ziet dat de scholen daarop niet bekostigd worden. Een achterstand wat een kind in de eerste vier jaar opdoet is in het basisonderwijs al niet meer op te lossen. Hoe eerder je kan investeren hoe beter. Hierbij ook kijken naar steden waar meer geld is om programma's te draaien. Minder geld zorgt voor meer achterstand. Het is een enorme investering waard om zo vroeg mogelijk te beginnen met beleid om te zorgen dat deze leerlingen niet die achterstand ontwikkelen.
- Conexus draait een project samen met Bindkracht en gemeente: Extra Ontwikkeltijd. Daar geven we kinderen die het thuis niet meekrijgen extra tijd om samen verder te ontwikkelen. In die wijken is ook meer zorgbehoefte. Er is een groot verschil in onderwijshuisvesting in primair onderwijs als je kijkt naar Nijmegen Noord of Lindenholt. Geld is te weinig. Situaties voor jongere kinderen moeten zo vroeg mogelijk opgepakt worden. Na de kinderopvang zijn we nog niet klaar. Doorzetten van Extra Ontwikkeltijd in het basisonderwijs. Faciliteiten en omgeving tellen mee. Mag je er zijn en mag je ook een beetje in een mooi en gezond binnenklimaat les krijgen. En is er voldoende ondersteuning vanuit de jeugdzorg.

Hoe zorgen we dat we ook de ouders ondersteunen om de kinderen meer kansen te bieden.

- De doelgroep vluchtelingen is inmiddels zo groot, en groeiende, dat geld niet altijd het middel is. Extra investeren in geld is ook nodig, maar denk ook aan wat de bevolking zelf kan doen. Geef organisaties zelf de ruimte.
- Sneller integreren helpt om mensen sneller uit de participatiewet te krijgen.
- Er zijn veel leerlingen die alleenstaande zijn als vluchteling. Als je echt ergens compassie mee moet hebben dan zijn het deze leerlingen. Als je ergens in wilt investeren, doe het in begeleiding van de school uit. Met onderwijs extra faciliteren ga je meer bereiken voor deze leerlingen.
- Ondersteuning moet juist in de basis in de wijken georganiseerd worden. Zorg ook.
- De vraag is hoe je drempels kunt wegnemen. Verschillende organisaties geven aan vaak tegen grenzen aan te lopen, bijvoorbeeld privacy, om mensen echt op te pakken en iets te kunnen doen.
- Dat is ook herkenbaar in de sport. Verschillen in Noord en Zuid zijn extreem. Er moet extra gefaciliteerd worden in pedagogische ondersteuning bij sportclubs voor kinderen en jongeren. Het gaat niet vanzelf, want er zijn ook veel vrijwilligers. De voetbalclub is de huiskamer van de wijk. Hoe kan je aansluiten bij wat er is, zoals voetbalclubs. Hoe kunnen we talenten aanzetten en aanwakkeren. Daar is ongelijk investeren voor nodig.
- Er moet urgentie zijn voor het aanbod in de jeugd. Er is veel instroom bij Iriszorg vanuit de jeugdzorg. We moeten op zoek naar duurzame oplossingen, geen pleisters plakken. Uitgaan vanuit preventieve werking voor jeugd. Er zijn (te) veel jeugdzorgaanbieders, maar niet genoeg in de wijken. Dit moet meer met het veld, met het onderwijs en de ggz georganiseerd worden.
- Er wordt ook een andere kant belicht van ongelijk investeren: wanneer je alleen concentreert op de zwaarste groepen, dan krijg je problemen aan de andere kant. Ongelijk investeren brengt ook problemen met zich mee.
- Geef ruimte aan bewoners. Die kunnen vaak heel goed dingen zelfstandig alleen/samen iets oplossen met wat ondersteuning van professionele organisaties.
- Wat betreft jeugd, investeer op de duurzame nabijheid van de partners in de stad. Niet alleen in de jaren 0 tot 4, maar juist ook jongeren waar veiligheidsissues zijn, straatcultuur, groepen uit andere steden die deze kant op komen. Investeer in partijen die nabijheid kunnen creëren.
- Zware zorg moet beschikbaar zijn, maar het is ver weg. Je wilt met professionele organisaties ondersteuning bieden in het gewone leven.
- De sociale basis moet er voor heel veel doelgroepen zijn, ook voor volwassenen die thuis zitten te vereenzamen. Veel inwoners van Nijmegen hebben baat bij een goede sociale basis.
- We weten dat verschillende groepen extra hard geraakt worden. Bijvoorbeeld trans- en non-binaire personen die niet naar school of naar sport durven te gaan, vaker dak en thuisloos worden. Het is belangrijk dat inclusie niet alleen onder een pijler 'inclusie' geschaard wordt, maar dat het juist onderdeel wordt van het sociaal domein. Kijken naar de groepen die extra hard geraakt worden, met een intersectionele blik.
- Sluit aan bij de burgerkracht.
- Zorg voor één portefeuillehouder voor integratie en vluchtelingen, inclusief participatie en werk.
- En voor één portefeuillehouder onderwijs en jeugd.

Vraag 2. Wat kunt u betekenen in het bouwen van gemeenschappen in wijken en stadsbreed en wat kan de gemeente daarin doen?

- Grotere culturele instellingen zijn continu bezig met een breed publiek trekken en breed toegankelijk zijn. Dat willen we zelf, maar daar moeten we ook tot in staat gesteld worden. Vraag aan de gemeente om die opdracht ook heel duidelijk aan de grotere instellingen te blijven geven.
- Het gratis bibliotheek abonnement voor kinderen zou je ook uit kunnen breiden naar andere gebieden, zoals voorstellingen e.d. Er wordt ook wel aangegeven dat dit niet genoeg is. Er is meer nodig dan bibliotheek gratis te maken om jongeren en ouders te betrekken. Dat is heel moeilijk en het is zoeken hoe je die mensen nou kan bereiken. Er zijn veel organisaties die hieraan werken, dus daar kunnen we wel uitkomen. Maar alleen geld vrijmaken is niet genoeg.
- Het is ook belangrijk om buiten je eigen pand te treden. Door de verbouwing van de Schouwburg gaan we ook de wijken in. Dat zou ook bij een opdracht kunnen horen.
- Wat betreft Culturele Hoofdstad: het gaat niet om het neerzetten van podia e.d., maar hoe kan je dit inzetten om een betere stad te worden. De overtuiging is dat cultuurparticipatie preventief werkt, niet alleen onderwijs, zorg en welzijn. Juist ook investeren in participatie en op die manier investeren in gemeenschappen. Bij het project Extra Ontwikkeltijd wordt ook samengewerkt met cultuur.
- Maak het makkelijk voor mensen om mee te doen, en faciliteer plekken waar dat kan gebeuren.
- Vraag waar de behoefte zit. Faciliteer, creëer en betrek mensen daar ook zelf bij.
- Voetbal is bij uitstek een gemeenschap. Maar straks is er niet genoeg ruimte meer, het groeit. Verenigingen blijven belangrijk, ook al wordt daar soms anders over gesproken. Sportparken kunnen in daluren ook beter maatschappelijk benut worden. Sport en cultuur kunnen zo goed samenkomen.
- Het creëren van gemeenschappen is anders dan ontmoetingsplekken of faciliteiten creëren. De kracht zit hem in het creëren van groepen waar iemand niet naar toekomt, maar waar ze onderdeel van zijn. In gemeenschappen komen mensen samen, accepteren ze elkaar, zorgen ze voor elkaar en dragen ze bij.
- Er gebeuren fantastische dingen vergelijkbaar met vergelijkbare steden in het land. Kracht van Nijmegen is dat er hier ruimte is voor organisaties om te kijken naar wat er nodig is voor een groep, stadsdeel, wijk etc. Trek die lijn verder door. Geef ruimte aan organisaties om te werken aan impact en niet aan individuele resultaten per organisatie. Organisaties hebben echt wel genoeg feeling met de stad om het goede te kunnen doen.
- Staar je ook niet blind op het wijkgerichte. Gemeenschappen zijn niet alleen in wijken, maar kunnen ook over wijkgrenzen heen gaan. Zeker bij jongeren. Er zijn mensen die stedelijk georiënteerd zijn en daar moet ook naar gekeken worden.
- Vanuit de erfgoedsector zijn er veel aanknopingspunten met de andere velden. Mensen betrekken bij hun geschiedenis. Er is een brede groep vrijwilligers die op een bepaald onderwerp iets belangrijk vinden. Waar je die gemeenschappen al hebt, probeer die beter te ondersteunen. Project Gezondrijk Nijmegen. Mensen met dementie helpen met erfgoed. Geschiedenis van de plek waar je woont, je stad, straat, huis, etc. daar komt bijna automatisch sociale cohesie uit voort. Oproep verbreden: ook erfgoedsector de opdracht geven om daarmee bezig zijn. Mensen verbinden door te realiseren dat ze met geschiedenis bezig zijn, verbintenis bijvoorbeeld omdat je in dezelfde straat woont e.d.
- Een van de grootste problemen nu is polarisatie. Het toch naast elkaar allemaal programmeren, het gesprek laten bestaan, dat helpt dat veel verschillende groepen zich herkennen in wat er te zien is. Juist de breedte moeten blijven zien. Politiek

moet zich op afstand houden van de inhoud. Iedereen moet zich trots kunnen voelen op een bieb, op een Doornroosje, etc.

- Niet alle bubbels hoeft je te doorbreken. Geen maatschappelijke noodzakelijkheid dat iedereen door één duur kan. Belangrijk dat politiek brede steun moet uitspreken dat we alles moeten laten zien hier in de stad, ook als je het daar vanuit jouw politieke mening niet mee eens is. Alles laten zien. Mensen in verbinding brengen over onderwerpen zoals eten, kinderen, sport, etc. dat helpt beter polarisatie tegen te gaan.
- Er worden veel theaterstukken over inclusie in sportkantines georganiseerd. Dat heeft heel veel impact. Oproep vanuit sport en cultuur: hoe kunnen we organisaties daarin faciliteren. Extra subsidieregeling of iets dergelijk om dat te faciliteren.
- In Lindenholt merken we veel onrust onderling. Vechtpartijen tussen ouders op scholen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat onze professionals in de wijken er steviger staan. Niet per se met geld, maar wel door daar samen aan te werken. Dat vraagt tussen ons als professionals om ander gedrag. Samen werken, in plaats van elkaar vertellen over hoe die het beter moet doen.
- Er wordt gevraagd om een stap naar voren van de gemeente om te kijken hoe we dit samen kunnen oppakken. Niet alleen samen in een ruimte zetten maar echt een stap naar voren. Daarbij ook de vraag om organisaties niet meer af te rekenen op vinkjes.
- De eerste stap is het probleem met elkaar zien. Dat kan ongemakkelijk worden, want we doen allemaal al heel veel. De kunst is hoe we elkaar kunnen versterken.

Verslag stadsgesprek met organisaties 2026

Datum	12-05-2026
Tijd	21.00 – 21.45
Locatie	Burgerzaal, Stadhuis
Thema	Sociale Basis
Aanwezige organisaties	De Lindenberg, Doornroosje, Stichting Gast, Nijmegen Atletiek, De Waalboog, Step, New Rootz, TWHV Nijmegen, Straatpostoraat Het Kruispunt, Club Goud, Muzieum, ZRC

Verslag

De deelnemende organisaties geven aan de hand van drie vragen van de onderhandelende partijen input.

Vraag 1. We kiezen voor ongelijk investeren voor gelijke kansen. Wat ziet u dat er nodig is voor meer gelijke kansen in Nijmegen en wat kan uw organisatie daaraan bijdragen? En wat kan de gemeente doen?

- Het is best een probleem dat er in sommige wijken weinig aan sport wordt gedaan. Het is belangrijk om zoveel mogelijk kinderen en volwassenen aan het sporten te houden. Hoe zorgen we ervoor dat mensen toch gaan bewegen. Gemeenschapszin, kleine clubhuizen, ontmoetingsplaatsen die logisch zijn dan kunnen daar ook andere dingen gebeuren. Hoe bouw je een gemeenschap op vanuit een hele logische plek. Met sport de wijken in. Gemeente beschikt over veel sportzalen, wijkcentra. Als we meer de wijk ingaan kunnen we mensen beter laten zien hoe leuk sport is en wat sport kan doen. Samenwerken met andere sportclubs, met de gemeente, met scholen. Er is veel te winnen op dit vlak. Voor sportclubs de toekomst om in de wijken te gaan werken.
- Mensen in de wijk bevragen op wat nodig is. Antwoorden ook laten duiden door mensen uit de wijk, en dat moet je ook te doen met de partners in de stad. Vorige coalitie heeft aantal stappen gezet op dat vlak. Geraakt door mogelijkheden die daar liggen. Vragen in de wijk welke behoeften er liggen. Het hoeft ook niet heel veel geld te kosten. Vorige coalitie heeft laten zien dat je al heel ver komt met zo'n drie ton. Deze lijn doorzetten, en het heeft tijd nodig om door te ontwikkelen (ook al loopt Nijmegen al voorop).
- Wijkgericht én stadsbreed is nodig. Investeer in wat werkt, en ga werken aan kwaliteit en duurzaamheid. Kijk goed naar wat je al hebt en bouw door op die kwaliteit. Duurzame visie neerleggen en doorbouwen. Er zijn steeds veel nieuwe projecten en nieuwe dingen, maar er is eigenlijk al heel veel wat heel goed is. Dat moet je beter gaan faciliteren.
- Ook voor grote organisaties geldt: maak gebruik van partijen die in de wijk het werk al doen. De voedselbank en kledingbank bijvoorbeeld, die krijgen dan subsidie om een nieuw project te gaan doen. Maar die doen al goed werk, die hoeven niet iets nieuws te gaan doen. Probleem systeemwereld van subsidies past niet altijd goed op wat nodig is op straat. Vraag niet steeds om nieuwe dingen.
- De gemeente wordt ook niet altijd als even betrouwbaar ervaren. Dan wordt er iets nieuws bedacht en dan wordt het toch weer teruggetrokken. Bijvoorbeeld over

afspraken die de gemeente maakt over sportvelden of opdrachten. Breng stabiliteit aan en geef vertrouwen aan organisaties.

- Andere organisaties geven aan dat de gemeente wel als een betrouwbare partner wordt ervaren in de financiering. Voor sommige fondsen moet je wel van project naar project, maar dat gevoel is niet bij de gemeente. Wat wel zo is: zou fijn zijn als er lange termijn afspraken gemaakt zouden worden in plaats van elk jaar opnieuw een subsidie aan moeten vragen.
- Er wordt aandacht gevraagd voor het vinden en zien van groepen mensen die drempels ervaren om mee te doen, bijvoorbeeld door onbekendheid of wantrouwen. Hoe creëer / faciliteer je als gemeente een omgeving om wel contact te krijgen met deze mensen, hun de drempel over te helpen. Bieden van veilige haven, laagdrempelige manier. Daarna kun je werken aan gezondheid, kansengelijkheid.
- Grote groep die relatief onbekend is: hoe zorgen we er met elkaar goed voor om deze groep te kunnen betrekken. Gemeente moet kennis en kunde overlaten aan mensen die in die wijken werken. Want vaak komen mensen die wijk niet eens uit. Maar de gemeente moet het wel het mogelijk maken, faciliteren. Organisaties hebben voldoende mensen en middelen nodig. Er zijn gigantische wachtlijsten, maar we kunnen niet meer. Daar loop je dan vast. Daar kunnen we nog wel wat doen om een preventieve sociale basis te organiseren.
- Ook organisaties als het ZRCN willen graag meer in de wijken aanwezig zijn. Er is behoefte aan preventie, zij kunnen daarin voorzien. Maar zijn nu alleen een stedelijke voorziening. Heel concreet lijkt er een bezuiniging op doelgroepenvervoer te zijn. Als iets belangrijk is voor mensen met een beperking om mee te kunnen doen, is het wel om te kunnen komen waar je moet zijn. Mensen moeten zich kunnen verplaatsen.
- Er zijn mooie voorbeelden in beweging naar de wijk. Er moet meer voortgebouwd worden op dat wat er al is. Snel stappen we over op iets nieuws. Er zijn mooie initiatieven, maar dat laten we te veel liggen. Samenwerking met die partijen is nodig. Basis ligt er wel maar daar moet je op voorbouwen. Niet het wiel opnieuw uitvinden, geen oude wijn in nieuwe zakken. Dan laat je kansen liggen. Wat er nodig is, dat is er al. Maar het moet slimmer georganiseerd en gecombineerd worden. Nieuwe dingen optuigen is niet nodig. De gemeente is daarin natuurlijk ook een partner, bijvoorbeeld het makkelijker maken van middelen. Maar ook in het zichtbaar maken in wat er al is. Het is alleen niet altijd te zien op landelijke gesprekstafels. We mogen dat ook landelijk beter uitdragen, dat inspireert ook en kunnen we weer nieuwe connecties, inspiratie, oplossingen komen.

Vraag 2. Wat kunt u betekenen in het bouwen van gemeenschappen in wijken en stadsbreed en wat kan de gemeente daarin doen?

- Organisaties zijn hier al continu mee bezig. Maar het is kennelijk niet zichtbaar genoeg. We werken al veel samen, met het onderwijs, met de (ouderen)zorg. Die infrastructuur is al wel goed. Nodig is een blijvende brugfunctie om dat te blijven doen. Als gemeente moet je dit faciliteren. Je kan erbij helpen maar je hoeft het niet zelf te doen als gemeente.
- Om te kunnen faciliteren moet je ze eerst identificeren. Een visie is nodig. Die hebben we als stad wel: een echte sociale stad. Dat begint bij het doorontwikkelen van die sociale basis. Ingrediënten zijn in Nijmegen heel goed aanwezig. Geen nieuwe dingen vragen, maar laat ons eens vertellen wat we eigenlijk allemaal al aan het doen zijn.
- Organisaties zijn het erover eens dat de gemeente domeinoverstijgend werken mogelijk moet maken. Beschikkingen zijn op de eigen cultuur, welzijn, etc. gericht.

Organisaties willen heel graag impactgericht werken, dus ook buiten de eigen organisatie in de wijk samenwerken. We willen samen mogen werken aan een vraag die leeft in een wijk, maar dat kan nu nog niet in de gemeente want die is ingericht in kolommetjes. Cultuur op Recept wordt gedaan met partijen in de wijk. Instituut voor Publieke Waarden heeft onderzoek gedaan. De systematiek is nog niet klaar voor wat je zou willen met impactgericht werken. De vraag vanuit organisaties is ook zeker niet: gooi het op de schop. Kijk hoe je kan innoveren zonder allemaal nieuwe dingen te maken. Het gaat niet alleen om subsidies maar ook financieringsstromen. Deze staan soms haaks op hoe mensen zich bewegen en wat hun hulpvraag is. Die verschillende stromingen zitten elkaar in de weg. Dit is ook lastig omdat het vaak gaat om kaders vanuit Den Haag. Maar de gemeente kan wel kijken hoe we dit toch kunnen bevorderen. Er wordt ook aangegeven dat de gemeente al heel lang zegt: we proberen te werken aan domeinoverstijgende financiering. Tot op heden is dat nog steeds niet gebeurd.

Slotvraag over participatie: We willen een stad waarin we rekening houden met elkaar en waarin ieder in vrijheid en verbondenheid zichzelf kan zijn. Dat kan alleen als we allemaal meedoen. Hoe kunnen we ontmoeting en verbondenheid stimuleren in onze stad tussen mensen die elkaar misschien niet vanzelfsprekend ontmoeten?

- Hoe zorg je ervoor dat je het mogelijk maakt dat mensen met elkaar in verbinding komen. Ook vooral op herhaaldelijke manier, niet eenmalig. Gemeenschap komt door het door mensen zelf te laten doen niet door het voor ze te doen. Hoe doe je dat op een duurzame manier. Gemeente als facilitator. Verduurzamen van de communitybuilding. Daar heb je de gemeente voor nodig om dat mogelijk te maken, en daar ook verder vanaf te blijven. Maar een klein beetje sturing is soms ook best wel oké. Je kant best een beetje inhoudelijk sturen op doelen.
- Culturele Hoofdstad gaat om de veelheid aan cultuur in Nijmegen. Culturele hoofdstad kan een hele mooie verbinding zijn. Zou heel gaaf zijn om dat met elkaar te kunnen bedenken. Verbinding zou een voorwaarde moeten zijn om een culturele hoofdstad te kunnen zijn.
- Maatschappelijke diensttijd met jongeren brengt heel veel. Daarin brengen we community's al samen en in contact met elkaar. Dat is een mooi voorbeeld van hoe het kan werken als je het over jeugd hebt. Als gemeente moet je die waarde blijven communiceren. Eén stad voor iedereen. Een veelheid aan culturen. Dat moet allemaal hier een plek krijgen. Draag het uit als gemeente en geef hier het goede voorbeeld in. En ook kritisch over praten. Doen we al best goed, maar moeten we wel aan blijven werken. Nog steeds niet altijd toegankelijk voor iedereen.
- Sport en school combineren zou heel mooi zijn, maar dat is moeilijk om voor elkaar te krijgen. Buitensport: alles gebeurt nu binnen maar we moeten naar buiten. Tweede is respect: dat heeft veel aandacht in de sport. Maar sommige sporten zijn daarin zo'n slecht voorbeeld. Hoe kan dat waarom dat bij andere sporten anders is.
- De gemeente heeft visie en beleid, maar fijn als dit beleid ook wordt geëvalueerd en wordt getoetst. We hebben in Nijmegen de wijkcentra. Voor bewoners heb je nultarief, maar voor organisaties niet altijd. Dat zorgt voor een flinke kostenpost en daardoor worden we geremd. Dat is een nieuwe regel en het zou fijn zijn als de gemeente daar nog goed naar zou kijken. Voor bewoners door bewoners is heel belangrijk, maar gaat niet vanzelf. Kosten zijn remmend.
- Het zou mooi zijn als er iets van een doorbraaktafel zou zijn. Gemeente heeft regels nodig, maar die maken het soms juist ook lastig. Fantastisch als het af en toe ook mogelijk is om van de regels af te kunnen wijken.